Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000151771
Datum:	3 oktober 2023
Opsteller:	G.E. Houtlosser
Portefeuillehouder:	Wethouder M.E. Companjen
Onderwerp:	Wijzigingsverordening sociaal domein

Het college van B&W besluit:

1. In te stemmen met de wijziging van de integrale verordening sociaal domein van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde.
2. De raad voor te stellen bijgevoegde wijzigingsverordening sociaal domein per 1 januari 2024 vast te stellen.

Inleiding

De Integrale verordening sociaal domein Ermelo, Harderwijk en Zeewolde 2021 bevat de gemeentelijke regels van de Participatiewet (Pw), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet (Jw). Deze integrale verordening is vastgesteld door de drie gemeenteraden van de EHZ gemeenten. In 2022 heeft er een wijziging van de verordening plaatsgevonden omtrent de individuele studietoeslag. In april 2023 is wederom een wijzigingsverordening vastgesteld vanwege aanpassingen op Wmo onderdelen. Ook nu wordt voorgesteld om de aanpassingen in de integrale verordening sociaal domein door middel van een wijzigingsverordening vorm te geven.

Aanleiding voor de wijzigingen is de wet Uitvoeren breed offensief en de daaruit voortvloeiende wijziging van de Participatiewet per 1 juli 2023. Deze wetswijziging maakt het noodzakelijk om de integrale verordening sociaal domein op het onderdeel Pw te actualiseren. Voor aanpassingen op het onderdeel Pw is gebruikgemaakt van de modelverordening van de VNG.
Een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep vraagt om aanpassingen op het onderdeel Wmo.

In de bijlage “was-wordt lijst” treft u een compleet overzicht van alle voorgestelde wijzigingen en een toelichting op de wijzigingsvoorstellen. Hieronder volgt een korte toelichting op de diverse onderdelen.

Onderdeel Participatiewet

Breed offensief
Het breed offensief is een pakket aan maatregelen om meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden. De wet Uitvoeren breed offensief zorgt voor meer waarborgen in de wet om mensen met een beperking passende ondersteuning te bieden. De wijze waarop deze ondersteuning wordt geboden is ter beoordeling van gemeenten. Daarom is nu in de Participatiewet een verordeningsplicht opgenomen waarin staat dat de gemeente het ondersteuningsaanbod in de verordening moet opnemen. Daarnaast is er een expliciet aanvraagrecht voor persoonlijke ondersteuning op maat, gecombineerd met een onderzoeksplicht voor de gemeente opgenomen.

In de wetswijziging breed offensief Participatiewet is, naast de verordeningsplicht, ook een aantal andere zaken opgenomen die gefaseerd zijn ingegaan en inmiddels geïmplementeerd, waaronder een wijziging van de individuele studietoeslag. Dit is een landelijke regeling studietoeslag geworden en hoeft niet meer in de verordening opgenomen te worden.

Individuele Inkomenstoeslag (IIT)
De IIT is een inkomenstoeslag voor mensen met een minimuminkomen en die geen zicht hebben op inkomensverbetering. Het artikel over de IIT is iets aangepast is met als doel om tot automatische uitbetaling te komen voor die mensen waarvan Meerinzicht ambtshalve kan vaststellen dat de omstandigheden niet gewijzigd zijn en dat zij dus recht hebben op de IIT.

Samenloop met Wet inburgering
Met de invoering van de nieuwe Wet inburgering in 2022 is het gewenst om het handhavingsregime en sanctiebeleid van de Participatiewet af te stemmen bij samenloop van deze wetten. In de beleidsregels inburgering is dit al geregeld, voor de helderheid wordt dit nu ook in de verordening op het onderdeel Participatie vermeld.

Onderdeel Wet maatschappelijke ondersteuning
We passen de verordening aan op basis van recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) over het hoogte van het tarief van PGB bij informele ondersteuning (zie de financiële toelichting). Deze uitspraken zijn juridisch bindend.
Verder wordt in dit wijzigingsvoorstel voorgesteld om de term CARA te vervangen voor een meer actuele verzamelnaam voor longaandoeningen: COPD en Astma. En ook wordt naar aanleiding van een wetswijziging in de Wet loonbelasting een verwijzing naar een artikel aangepast.

Onderdeel Jeugdwet
In het onderdeel jeugd van de verordening worden voorstellen gedaan die vooral gericht zijn op het actualiseren van de tekst en het aanscherpen van beschrijvingen. Een actualisatie van de omschrijving van de beschikbare maatwerkvoorzieningen was nodig omdat er met de nieuwe inkoop vanaf 1 april 2022 een andere indeling en beschrijving wordt gehanteerd voor de maatwerkvoorzieningen.
Daarnaast is de tekst met name op het onderdeel kwaliteitscriteria aangescherpt zodat het voor aanbieders (ZiN en PGB) helder is wat wij van hen verwachten op het moment dat zij jeugdhulp aan willen bieden voor een jeugdige in onze gemeente. Het gaat dan om criteria ten aanzien van relevante beroepsregistraties en het kunnen overleggen van een relevante Verklaring omtrent gedrag.

Beoogd effect
De gemeente heeft een actuele verordening.

Argumenten

1.1 We voldoen hiermee aan de wetswijzigingen Participatiewet naar aanleiding van de wet Uitvoeren breed offensief.
Dit geeft de inwoner, werkgevers en uitvoerders van de Pw helderheid over de kaders van het aanbod aan ondersteuning richting werk.

1.2 Op het onderdeel Wmo passen we de verordening aan om juridische conformiteit te waarborgen en mogelijke juridische geschillen te voorkomen.
De CRvB heeft bepaalde aspecten van onze verordening (artikel 3.14 lid 4c en 5c) als onwettig of in strijd met de wet geoordeeld.

1.3 Actualisatie van de verordening is ook wenselijk in verband met enkele andere ontwikkelingen.
Betreft de invoering van de nieuwe Wet inburgering en in verband met enkele redactionele wijzigingen, waaronder als gevolg van de inkoop van maatwerkvoorzieningen Jeugdwet.

2.1 De verordening dient door de gemeenteraad te worden vastgesteld.

Het college is niet gemachtigd een verordening vast te stellen. Dit komt toe aan de gemeenteraad. Dat is zo geregeld in de gemeentewet.

Kanttekeningen

De genoemde wetswijzigingen maken het noodzakelijk om een wijzigingsverordening op te stellen in plaats van de verordening in zijn geheel te herzien. De vaststelling van de nota Sociaal Domein 2023-2028, de hieruit voortvloeiende Uitvoeringsagenda's en komende wetswijzigingen (o.a. de Participatiewet in balans en Handhaving sociale zekerheid), bieden een goed moment om de huidige verordening in zijn geheel tegen het licht te houden.

Financiën

Breed offensief (Pw)
Voor de implementatie van de voorstellen breed offensief heeft het ministerie van SZW voor Ermelo, Harderwijk en Zeewolde in totaal € 62.307 aan incidentele middelen beschikbaar gesteld. In november 2022 hebben de colleges van de EHZ gemeenten besloten deze middelen in te zetten voor 'hulp op maat ' en de inkoop van trajecten loonwaardemeting.

Het is aantrekkelijker geworden om het instrument loonkostensubsidie vaker in te zetten omdat de budgetten voor loonkostensubsidie nu over de gemeenten verdeeld worden op basis van realisatiecijfers van het voorgaande jaar en niet meer op het budget Participatiewet uitkeringen drukken. Dit kan in de toekomst een positief effect hebben op de bijstandsuitkeringen. Daar staat dan tegenover dat de kosten voor begeleiding van de doelgroep wel kunnen toenemen omdat het over kwetsbare mensen gaat. Via de reguliere P&C cyclus worden de in-en uitgaven gemonitord.

Tarieven van pgb bij informele ondersteuning (Wmo)
In het kader van de beoordeling van de financiële impact van voorgestelde wijzigingen in artikel 3.14 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde, is een globale berekening uitgevoerd om de geschatte meerkosten per product per gemeente vast te stellen. Deze berekening is gebaseerd op de huidige tarieven voor 'Begeleiding individueel' en 'Huishoudelijke hulp'(het prijspeil van januari 2024 is nog niet bekend). De benadering houdt rekening met het aantal bestaande toewijzingen en het geschatte aantal toewijzingen dat zal worden vernieuwd. De uitkomst is dat de impact per toewijzing verhoudingsgewijs behoorlijk is, maar omdat het niet veel cliënten betreft, blijft het effect per gemeente beperkt tot ongeveer € 5.000. In Harderwijk zijn er meer toewijzingen en loopt het totaal effect op tot zo'n € 22.000. Deze gegevens zullen meegenomen worden in de eerste begrotingswijziging 2024.

Communicatie

Adviesraden
Aan de Adviesraad Sociaal Domein Ermelo, Sociale Adviesraad Harderwijk en Burgertafel Sociaal Domein Zeewolde is de wijzigingsverordening voorgelegd met het verzoek om een gezamenlijk advies uit te brengen. De drie adviesraden hebben besloten om geen advies uit te brengen. Dit vanwege de timing waarop het advies gevraagd is (zomervakantie) en vanwege capaciteitsproblemen, mede als gevolg van de volle agenda's van adviesaanvragen waaronder de nota sociaal domein.

Publicatie
Na vaststelling door de raad wordt de wijzigingsverordening via het gemeenteblad (overheid.nl) bekendgemaakt.

Inwoners en stakeholders

Via de website van Meerinzicht wordt inzichtelijk gemaakt welke ondersteuning Meerinzicht kan bieden aan inwoners en werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen en te houden.

Onze uitvoeringspartners worden op de hoogte gesteld van de wijzigingen in de verordening.

Uitvoering

- Wijziging Participatiewet per 1 juli 2023.
- Ingangsdatum wijzigingsverordening Sociaal domein per 1 januari 2024.
- Implementatie van de wetswijzigingen is in gang gezet.
- Waar nodig volgt een nadere uitwerking van de kaders in beleidsregels.

Evaluatie

De verordening voorziet in een evaluatie van het door het college gevoerde beleid eens per twee jaar.

Ook kunnen wetswijzigingen die nu in voorbereiding zijn (zoals de Participatiewet in balans) en de vaststelling van de nota sociaal domein aanleiding geven om de huidige verordening te evalueren.

Bijlagen

1. Was/wordt lijst.
2. Wijzigingsverordening sociaal domein.